Základy počítačovej grafiky a spracovanie obrazu

Ing. Viktor Kocur
viktor.kocur@fmph.uniba.sk

DAI FMFI UK

27.11.2017

Obsah

Rekapitulácia z minula

Matlab - základy

- Operácie - maticové vs. po zložkách
- Indexácia - jedným indexom, n-ticou indexov, logickou maticou
- Funkcie - konštrukcia funkcií pomocou m-file
- Control flow - if, switch, for, while

Rekapitulácia z minula

Matlab - základy

- Operácie - maticové vs. po zložkách
- Indexácia - jedným indexom, n-ticou indexov, logickou maticou
- Funkcie - konštrukcia funkcií pomocou m-file
- Control flow - if, switch, for, while

Základy práce s obrázkami

- imread
- imshow vs. image a imagesc
- RGB vs. grayscale
- Datové typy!

Obrázky na prácu

Obrázky a skripty

Stiahnite si zip z `http://sccg.sk/~kocur/`.

Úloha

Scale

Vytvorte funkciu myimresize(I,s), ktorá vráti obrázok zväčšený pomerom s pomocou metódy nearest point interpolation. Ak spravíte algoritmus s for cyklom, tak sa pokúste z neho spraviť iba s vektorovými operáciami.

Úloha

Scale

Vytvorte funkciu myimresize(I,s), ktorá vráti obrázok zväčšený pomerom s pomocou metódy nearest point interpolation. Ak spravíte algoritmus s for cyklom, tak sa pokúste z neho spraviť iba s vektorovými operáciami.

Riešenie - bez forcyklu

```
function I = myimresize(I, s)
    oldrows = size(I,1);
    oldcols = size(I,2);
    r = round(linspace(1,oldrows,round(s*oldrows)));
    c = round(linspace(1,oldcols,round(s*oldcols)));
    I = I(r,c);
end
```

Príklad - myimresize2.m

Bilineárna interpolácia

$$f(x,y) = a_{00} + a_{10}(x - x_1) + a_{01}(y - y_1) + a_{11}(x - x_1)(y - y_1)$$

$$a_{00} = f(x_1, y_1)$$

$$a_{10} = f(x_2, y_1) - f(x_1, y_1)$$

$$a_{01} = f(x_1, y_2) - f(x_1, y_1)$$

$$a_{11} = f(x_2, y_2) + f(x_1, y_1) - (f(x_2, y_1) + f(x_1, y_2))$$

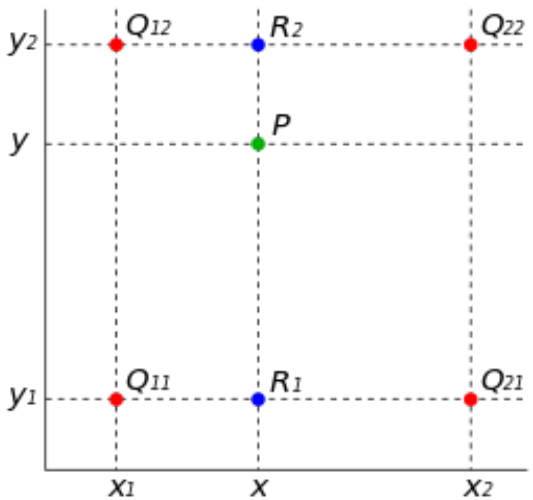

Histogram obrázku

Pozn.:

Od teraz budeme pracovať s šedotónovými obrázkami (.pgm)

Nakreslenie histogramu

```
I = imread('zatisie.pgm');
imshow(I);
figure;
histogram(I);
J = imread('krajinka.pgm');
figure;
imshow(J);
figure;
histogram(J);
figure;
histogram(J,'BinLimits',[0 255]);
```

Histogram obrázku - úloha

Úloha

Na histograme obrázku zátišia sú tri peaky. Upravte obrázok, tak aby pixely približne patriace len jednému z peakov boli úplne biele.

Ekvalizácia pomocou histeq

```
J = imread('krajinka.pgm');
JEQ = histeq(J,256);
subplot(2,2,1);
imshow(J);
subplot(2,2,2);
imshow(JEQ);
subplot(2,2,3);
histogram(J,'BinLimits',[0 255]);
subplot(2,2,4);
histogram(JEQ,'BinLimits',[0 255]);
```

Popis

Aditivita

$$I = I_{real} + S$$

Gaussovský charakter šumu

$$P(S_{i,j} = x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}}$$

σ - stredná odchylka, μ - stredná hodnota

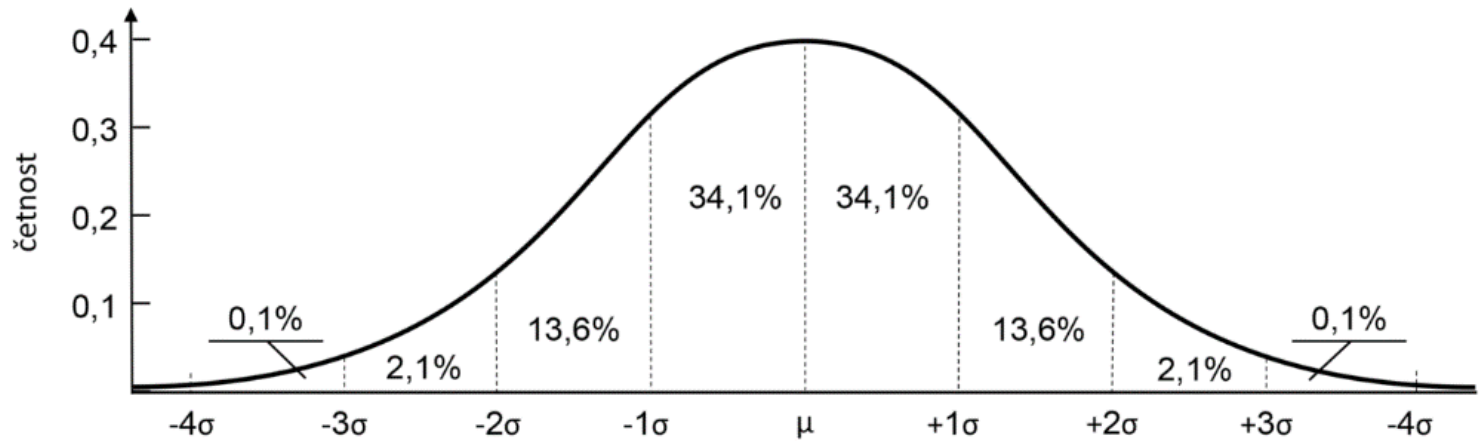

Generovanie gausovského šumu v matlabe

randn(size(I)) - funkcia generuje maticu náhodných čísel s gaussovskou distribúciou $\mu = 0$ a $\sigma = 1$ s rovnakou veľkosťou ako matica I.

Generovanie gausovského šumu v matlabe

randn(size(I)) - funkcia generuje maticu náhodných čísel s gaussovskou distribúciou $\mu = 0$ a $\sigma = 1$ s rovnakou veľkosťou ako matica I.

Úloha

Vytvorte funkciu zasum(I,s), vráti obrázok I zašumený gaussovským šumom s $\sigma = s$. Zašumte si ľubovolný obrázok s rôznymi strednými odchylkami.

Hint

Najprv treba obrázok pretypovať na double pomocou im2double a potom zašumený naspäť pomocou im2uint8!

Generovanie gausovského šumu v matlabe

randn(size(I)) - funkcia generuje maticu náhodných čísel s gaussovskou distribúciou $\mu = 0$ a $\sigma = 1$ s rovnakou veľkosťou ako matica I.

Úloha

Vytvorte funkciu zasum(I,s), vráti obrázok I zašumený gaussovským šumom s $\sigma = s$. Zašumte si ľubovolný obrázok s rôznymi strednými odchylkami.

Hint

Najprv treba obrázok pretypovať na double pomocou im2double a potom zašumený naspäť pomocou im2uint8!

Riešenie

```
function O = zasum(I,s)
    O = im2uint8(im2double(I) + s/256*randn(size(I)));
end
```

Impulzný šum

Impulzný šum - korenie a soľ

Impulzný šum zmení s určitou pravdepodobnosťou jeden pixel na úplne čierny (korenie), alebo úplne biely (soľ).

Generovanie impulzného šumu v matlabe

Použijeme funkciu rand(size(I)), ktorá vytvorí maticu, ktorej prvky sú náhodné s rovnomernou distribúciu na intervale $< 0, 1 >$.

Impulzný šum - úloha

Impulzný šum - korenie a soľ

Vytvorte funkciu okoren(I,p1,p2), ktorá vráti obrázok I zašumený impluzným šumom s pravdepodobnosťou p1 pre soľ a p2 pre korenie. Otestujte si na nejakom obrázku rôzne pravdepodobnosti zašumenia.

Impulzný šum - úloha

Impulzný šum - korenie a soľ

Vytvorte funkciu okoren(I,p1,p2), ktorá vráti obrázok I zašumený impluzným šumom s pravdepodobnosťou p1 pre soľ a p2 pre korenie. Otestujte si na nejakom obrázku rôzne pravdepodobnosti zašumenia.

Riešenie

```
function I = okoren(I,p1,p2)
    R = rand(size(I));
    I(R < p1) = 0;
    I(R > 1-p2) = 255;
end
```

Princíp

Prečo chceme vyhladzovať?

Pri pozorovaní jemne zašumeného obrázku okom je stále jednoduché pozorovať obrázok a porozmieť jeho obsahu. V počítačovom videní však často aj slabý šum môže narušiť funkčnosť niektorých algoritmov počítačového videnia. Preto je veľmi často vhodné zmierniť mieru šumu. To sa dá dosiahnuť rôznými vyhladzovacími metódami.

Princíp

Prečo chceme vyhladzovať?

Pri pozorovaní jemne zašumeného obrázku okom je stále jednoduché pozorovať obrázok a porozmieť jeho obsahu. V počítačovom videní však často aj slabý šum môže narušiť funkčnosť niektorých algoritmov počítačového videnia. Preto je veľmi často vhodné zmierniť mieru šumu. To sa dá dosiahnuť rôznými vyhladzovacími metódami.

Princíp

Obrázok vyhladzujeme tak, že pre každý pixel sa pozeráme na jeho okolie a z neho usúdime novú hodnotu daného pixelu.

Konvolúcia a korelácia

2D Konvolúcia

$$J = I * M \iff J(r,c) = \sum_{u=-h}^{h} \sum_{v=-h}^{h} I(r-c, c-v) M(u,v)$$

Konvolúcia a korelácia

2D Konvolúcia

$$J = I * M \iff J(r,c) = \sum_{u=-h}^{h} \sum_{v=-h}^{h} I(r-c, c-v) M(u,v)$$

2D Korelácia

$$J = I \circ M \iff J(r,c) = \sum_{u=-h}^{h} \sum_{v=-h}^{h} I(r+c, c+v) M(u,v)$$

Konvolúcia a korelácia

2D Konvolúcia

$$J = I * M \iff J(r,c) = \sum_{u=-h}^{h} \sum_{v=-h}^{h} I(r-c, c-v) M(u,v)$$

2D Korelácia

$$J = I \circ M \iff J(r,c) = \sum_{u=-h}^{h} \sum_{v=-h}^{h} I(r+c, c+v) M(u,v)$$

Konvolúcia vs. Korelácia

Pre symetrické masky je konvolúcia totožná s koreláciou. Obecne má však konvolúcia lepšie niektoré vlastnosti. Preto používame hlavne termín konvolúcia.

Konvolúcia a korelácia

1	1	2	5	6	3	6	7	3
2	3	4	6	7	5	1	8	4
8	7	6	5	7	6	3	3	4
2	3	5	6	7	8	2	7	3
4	5	3	2	1	6	8	7	2
1	4	5	3	2	6	7	8	1
2	3	4	5	6	8	9	2	1

Input image

$* \frac{1}{9}$

1	1	1
1	1	1
1	1	1

Mask

Convolution operation

1 1	1 1	1 2	5	6	3	6	7	3
1 2	1 3	1 4	6	7	5	1	8	4
1 8	1 7	1 6	5	7	6	3	3	4
2	3	5	6	7	8	2	7	3
4	5	3	2	1	6	1 8	1 7	1 2
1	4	5	3	2	6	1 7	1 8	1 1
2	3	4	5	6	8	1 9	1 2	1 1

1	2	3	4	4	4	4	4	3
3	4	5	6	6	5	5	5	4
3	5	5	6	7	6	5	4	4
4	5	5	5	6	6	6	5	3
3	4	4	4	5	6	7	5	3
3	4	4	4	5	6	7	5	3
2	3	3	3	4	5	5	4	2

Output Image

Konvolučné filtre v matlabe

Funkcie

- conv2(A,B) - vráti 2D konvolúciu matíc A a B
- imfilter(A,h) - vráti obrázok A filtrovaný filtrom (maticiou) h !!! Lepšie optimalizovaný je imfilter

Čo sa deje na okrajoch?

Keď sme na okrajoch obrázka, tak filter "siaha" mimo obrázka. Preto je potreboné definovať aké hodnoty máme doplniť. Použiejeme imfilter(A,h,'option'), kde options sú:

- X - pixely mimo obrázka akoby majú hodnotu X - defualtne 0
- 'symmetric' - za krajom sú pixely zrkadlovo obrátené z obrázka
- 'replicate' - opakujeme pixely z okraja
- 'circular' - filter presiahne na opačnú stranu obrázka

Masky

fspecial

- fspecial('average',hsize)
- fspecial('gaussian',hsize,sigma)
- fspecial('laplacian',alpha)

Úloha

Vytvorte si priemerovacie gaussovské filtre s rôznymi paramerami a aplikujte ich na obrázok, ktorý ste zašumeli aditívnym gaussovským šumom tiež s rôznými parametrami. Otestujte tieto filtre aj na obrázky s impulzným šumom.

Odstraňovanie impulzného šumu

fspecial

V poslednej úlohe sme si všimli, že konvolučná filtrácia nám nepomohla odstŕaniť impulzný šum. Preto potrebujeme iný nástroj.

Mediánová filtrácia

Mediánová filtrácia zoberie okolie pixelu a vypočíta medián hodnôť, ktoré sa v ňom nachádzajú. Tento medián potom bude hodnota pixelu vo vyfiltrovanom obrázku.

Mediánová filtrácia

Mediánová filtrácia v matlabe

- medfilt2(A) - vráti obrázok po mediánovej filtrácií v okne 3x3
- nlfilter(A,[m n],fun) - obecnejší filter, aplikuje vždy fun na okno m×n

Úloha

Zašumte obrázok impulzným šumom s rôznymi pravdepodobnosťami a následne ho vyfiltrujte mediánovým filtrom. Skúste filtrovať aj obrázky zašumené aditívnym šumom.